

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003175

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадчук Василь Володимирович

2. Vasyl Osadchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-4843-1449

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Агрономія

Дата захисту: 25-08-2026

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15353

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.37

Тема дисертації:

1. Оптимізація елементів технологій вирощування амаранту, гарбуза голозерного, кунжуту для виробництва олій в умовах Полісся
2. Optimization of cultivation techniques for amaranth, seedless pumpkin, and sesame for oil production in the Polissya region

Реферат/анотація:

1. Мета: Установлення особливостей формування врожайності і якості насіння амаранту, кунжуту та гарбуза голозерного залежно від удосконалення елементів технологій вирощування в агрокліматичних умовах Полісся. У дисертаційній роботі теоретично обґрунтовано інноваційні методи дослідження процесів росту і розвитку амаранту, гарбуза голозерного та кунжуту індійського за міжнародною шкалою ВВСН, а також розроблено шляхи оптимізації основних елементів їх вирощування на насіння з метою виробництва олій в умовах Полісся. Теоретичні результати: методологічною і теоретичною основою проведених досліджень є спеціальні і загальноприйняті методи і методики в агрономії – гіпотеза, індукція і дедукція, узагальнення, теорія; спеціальні агрономічні (польовий, вимірювальний і ваговий, фізіологічний, лабораторний, виробничий); статистичний (кореляційний, регресійний для визначення вірогідності експериментальних даних і залежностей між факторами). Практичні результати: Удосконалено елементи технологій

вирощування амаранту, кунжуту та гарбуза голозерного в зоні Полісся через оптимізацію способів обробітку ґрунту та систем живлення. Розроблені і впроваджені елементи технологій вирощування передбачали вивчення врожайності сортів амаранту, кунжуту та гарбуза голозерного залежно від обробітку ґрунту і удобрення, які забезпечили у дослідях одержання 0,86 т/га насіння амаранту, 1,28 т/га кунжуту, 0,89 т/га гарбуза. Наукова новизна: полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні і оптимізації елементів технологій вирощування сортів амаранту, кунжуту, гарбуза голозерного, що мають адаптивні особливості і забезпечують найбільшу реалізацію генетичного потенціалу з урахуванням ґрунтових і погодних умов. Уперше установлені найбільш оптимальні сорти амаранту, кунжуту та гарбуза голозерного у ґрунтово-кліматичній зоні Полісся; досліджені особливості росту і розвитку рослин амаранту, кунжуту та гарбуза голозерного за фазами ВВСН залежно від обробітку ґрунту, біологічного потенціалу досліджуваних сортів і удобрення; з'ясована залежність формування показників індивідуальної продуктивності рослин досліджуваних культур від обробітку ґрунту, сорту та удобрення; установлена врожайність насіння сортів амаранту, кунжуту, гарбуза голозерного за традиційної зяблевої оранки на 18 см і Mini-till (4–6 см) та позакореневого підживлення олійних культур органомінеральним добривом Фулвіт Баланс (на фоні N81P40K84); досліджені якісні показники насіння та олії амаранту, кунжуту, гарбуза голозерного залежно від обробітку ґрунту, сортів і удобрення; проаналізовано економічну й енергетичну оцінку досліджуваних елементів технологій вирощування олійних культур. Вміст ненасичених жирних кислот в олії становив 80,0% у гарбуза та до 88,3% в амаранті. Кунжутна олія відрізнялася балансом олеїнової та лінолевої кислот, а сорт Гусар додатково містив 2,35% ліноленової кислоти (Омега-3). Олія гарбуза сорту Гляйсдорфер Олжурбіс мала лінолевий профіль (57,2%), а сорт Ольга – олеїновий (37,1%). В олії амаранту (сорт Лера, Студентський) переважала лінолева кислота (58,3–58,7%) та низький вміст насичених жирів. Ступінь впровадження: Виробниче впровадження кращих варіантів наукового дослідження було проведено у поліських аграрних підприємствах Житомирщини (ФГ «Золоті лани Полісся», ТОВ «РАНТ», ФОП КАЛЕНСЬКИЙ О.С., ТОВ «Голд Грейн Технолоджі») на площі 53 га, де установлено, що традиційна оранка на 18 см більш ефективна порівняно з Mini-till на 4–6 см. Найвища адаптивність і потенціал урожайності амаранту у сорту Студентський, гарбуза голозерного у сорту Гляйсдорфер Олжурбіс та кунжуту індійського у сорту Кадет. Для досягнення максимальної врожайності амаранту (0,78–0,86 т/га), гарбуза голозерного (0,65–0,89 т/га) та кунжуту (1,14–1,28 т/га) доцільно проводити позакореневе підживлення рослин у фазі бутонізації ВВСН 30–35 органомінеральним добривом Фулвіт Баланс (0,5 л/га) на фоні N81P40K84. Впровадження даного варіанту у виробництво забезпечило приріст урожаю насіння амаранту до середньої врожайності по господарству – 0,21 т/га, гарбуза голозерного – 0,15 т/га, кунжуту – 0,22 т/га. Удосконалена технологія вирощування амаранту, кунжуту та гарбуза голозерного для умов Полісся впроваджена в освітній процес Поліського національного університету при викладанні навчальних дисциплін «Технічні культури», «Інноваційні технології сучасного рослинництва», «Олійні культури».

2. Purpose: Determining the factors influencing the yield and seed quality of amaranth, sesame, and seedless pumpkin depending on improvements in cultivation techniques under the agroclimatic conditions of Polissya. This dissertation provides a theoretical justification for innovative methods of studying the growth and development processes of amaranth, seedless pumpkin, and Indian sesame according to the international BBCH scale, and develops strategies for optimizing key aspects of their seed production for oil extraction under Polissya conditions. Theoretical results: the methodological and theoretical basis for the conducted research consists of specialized and generally accepted methods and techniques in agronomy – hypothesis, induction and deduction, generalization, and theory; specialized agronomic methods (field, measurement and weighing, physiological, laboratory, and production); statistical (correlation and regression analyses to determine the reliability of experimental data and the relationships between factors). Practical results: elements of cultivation technologies for amaranth, sesame, and seedless pumpkin in the Polissya region have been improved through the optimization of tillage methods and fertilization systems. The developed and implemented cultivation techniques involved studying the yields of amaranth, sesame, and seedless pumpkin varieties depending on tillage and fertilization, which resulted in yields of 0.86 t/ha of amaranth seeds, 1.28 t/ha of sesame, and 0.89 t/ha of pumpkin. Scientific

novelty: consists of the scientific and theoretical justification and optimization of cultivation techniques for amaranth, sesame, and seedless pumpkin varieties that possess adaptive characteristics and ensure the fullest realization of their genetic potential, taking into account soil and weather conditions. For the first time, the most suitable varieties of amaranth, sesame, and seedless pumpkin have been identified in the Polissya soil-climatic zone; The growth and development characteristics of amaranth, sesame, and seedless pumpkin plants were studied according to BBCH stages, depending on tillage, the biological potential of the studied varieties, and fertilization; The relationship between the formation of individual plant productivity indicators of the studied crops and tillage, variety, and fertilization was determined; the seed yields of amaranth, sesame, and seedless pumpkin varieties were determined under traditional fall plowing to a depth of 18 cm and Mini-till (4-6 cm), as well as foliar fertilization of oilseed crops with the organo-mineral fertilizer Fulvit Balance (against a background of N81P40K84); the quality indicators of seeds and oil from amaranth, sesame, and seedless pumpkin were investigated depending on tillage, varieties, and fertilization; the economic and energy efficiency of the studied elements of oilseed crop cultivation technologies were analyzed. The content of unsaturated fatty acids in the oils ranged from 80.0% in pumpkin to 88.3% in amaranth. Sesame oil was distinguished by its balance of oleic and linoleic acids, while the Gusar variety additionally contained 2.35% linolenic acid (Omega-3). The oil from the Gleisdorfer Olkurbis pumpkin variety had a linoleic profile (57.2%), while the Olga variety had an oleic profile (37.1%). Amaranth oil (Lera and Student varieties) was dominated by linoleic acid (58.3-58.7%) and had a low saturated fat content. Implementation level: The best practices identified in the scientific study were implemented at agricultural enterprises in the Polissya region of Zhytomyr Oblast (the “Zoloti Lany Polissya” Farming Enterprise, “RANT” LLC, O.S. Kalensky Individual Entrepreneur, Gold Grain Technology LLC) on an area of 53 hectares, where it was found that traditional plowing to a depth of 18 cm is more effective than mini-till to a depth of 4-6 cm. The “Student” variety of amaranth, the “Gleisdorfer Olkurbis” variety of seedless pumpkin, and the “Kadet” variety of Indian sesame demonstrated the highest adaptability and yield potential. To achieve maximum yields of amaranth (0.78-0.86 t/ha), seedless pumpkin (0.65-0.89 t/ha), and sesame (1.14-1.28 metric tons per hectare), it is advisable to apply foliar fertilization during the budding stage (BBCH 30-35) using the organo-mineral fertilizer Fulvit Balance (0.5 liters per hectare) on a background of N81P40K84. Implementing this approach in production resulted in an increase in amaranth seed yield of 0.21 t/ha relative to the farm’s average yield, 0.15 t/ha for seedless pumpkin, and 0.22 t/ha for sesame. Advanced cultivation techniques for amaranth, sesame, and seedless pumpkin, adapted to the conditions of the Polissya region, have been incorporated into the curriculum at Polissya National University in the courses “Industrial Crops,” “Innovative Technologies in Modern Crop Production,” and “Oilseeds.”

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U000242; 0124U005062

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Осадчук В. В., Мойсієнко В. В. Врожайність насіння амаранту залежно від елементів технології вирощування в умовах Полісся. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2025. Вип. 78(2). С. 30–39. DOI: [https://doi.org/10.32636/01308521.2025-\(78\)-2-3](https://doi.org/10.32636/01308521.2025-(78)-2-3)
- Осадчук В. В., Мойсієнко В. В. Економічна оцінка вирощування амаранту, кунжуту, гарбуза голозерного як олійних культур. Землеробство та рослинництво: теорія і практика. 2025. Вип. 4(18). С. 79–87. DOI: <https://doi.org/10.54651/agri.2025.04.09>
- Осадчук В. В., Мойсієнко В. В. Вплив елементів технології вирощування на формування врожайності та вихід олії з насіння кунжуту в умовах Полісся. Вісник аграрної науки. 2025. Т. 103, № 12(873). С. 12–20. DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202512-02>

- Осадчук В. В., Мойсієнко В. В. Оптимізація елементів технології вирощування гарбуза голозерного для виробництва олії в умовах Полісся. Український журнал природничих наук. 2025. № 14. С. 220–228. DOI <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.14.2025.21>
- Осадчук В.В., Мойсієнко В.В. Вплив органо-мінерального позакореневого підживлення на врожайність гарбуза голонасінного. Сучасні тенденції розвитку галузі землеробства: проблеми та шляхи їх вирішення : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 8–9 черв. 2023 р. Житомир : вид-во «Поліського університету», 2023. С. 40–42.
- Мойсієнко В., Осадчук В. Оцінка елементів технологій вирощування амаранту на зерно в умовах Полісся України. Матеріали XV Міжнародної наукової конференції «Корми і кормовий білок» (19–20 вересня 2023 року). Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН. Вінниця. 2023. С. 52–55.
- Осадчук В. В., Мойсієнко В. В. Особливості вирощування та добір сортів кунжуту за кліматичних змін. Органічне виробництво і продовольча безпека. Зб. пр. учасників XI Міжнар. наук.-практ. конф. (23–24 травня 2024 року). Житомир: Поліський національний університет, 2024. С. 147–149.
- Осадчук В.В. Вплив органо-мінерального позакореневого підживлення на онтоморфогенез амаранту. Сучасні аспекти раціонального землекористування : зб. тез доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (06–07 листопада 2025). Житомир : Поліський нац. університет, 2025. С. 75–78.
- Осадчук В. В. Інновації у вирощуванні амаранту: досвід фермерського господарства «ОСАДЧУК ФЕМІЛІ ЕНД ПАРТНЕРС». Інноваційні технології в рослинництві та землеробстві : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (03–04 квітня 2025 р.). Житомир : Поліський нац. університет, 2025. С. 217–221.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000242; 0124U005062

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мойсієнко Віра Василівна

2. Vira Moisiienko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.12

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8880-9864

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тирусь Марія Львівна
2. Mariia L. Tyrus

Кваліфікація: д. с.-г. н., доц., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9882-9540

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

Код за ЄДРПОУ: 00492990

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононенко Лідія Михайлівна
2. Lidiia M. Kononenko

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7037-2692

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стоцька Світлана Василівна
2. Svitlana V. Stotska

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.12

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0751-7996

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимошук Тетяна Миколаївна

2. Tetiana M. Tymoshchuk

Кваліфікація: кандидат с.-г. наук, доц., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8980-7334

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Котюк Людмила Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Котюк Людмила Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Куровська Наталія Олександрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна